

Tarnikkut nakuusertarneq pillugu aalajangersakkamik assingusumik danskit pillaasarnermik inatsisaanni atuutsitsilernermi misilittakkat.

Qanigisariinni tarnikkut nakuusertarneq pillugu pinerluttulerinermi inatsimmi aalajangersagaq siunnersutigineqartoq danskit pillaasarnermut inatsisaanni¹ aalajangersakkap, apriili 2019-mi ilanngunneqartup assigaa.

Pillaasarnermik inatsimmik aalajangersakkap ilanngunneqarnerata kingorna ukiuni marlungajanni siullerni atugaanera pinerluttarneq pillugu ilisimatuut Mie Mølbakip aamma Caroline Skovgård Jørgensenip misissuiffigaat².

Piffissami pineqartumi suliat politiinut nalunaarutigineqartut tamarmiusut misissuinermi ilaapput³. Katillugit suliat 631-t pineqarput, taakkunannga 430-t naammasseriikkat. Sulianit naammasseriikanit 32 unnerluussinermik kinguneqarsimapput. Unnerluutigineqartunit 22-t eqqartuussivinnit pinngitsuutinneqarput, qulilli pisuutinneqarlutik.

Tarnikkut nakuusernerup qanoq atugaatigineranut sanilliullugu nalunaarutiginnittartut kisitsisaat ikittuararsuupput.

Taamaalillunilu Inatsisinik atuutsinsinermik ministeriaqarfip Ilisimatusarnermut allaffeqarfiata pinerlineqartut pillugit kingullermik misissuinerani tagginneqarpoq danskit innuttaasuisa 2,5 % -ii ukiumut tarnikkut nakuuserfigineqartartut.

Nalunaarutigineqartut amerlanersaat angutaapput, nalunaarutiginninnermillu suliani pinerlineqartut amerlanersaat arnaapput.

Nalunaarutiginninnermik suliat amerlanerpaartaanni (katillugit suliani 631-ni 428-t) pinerlineqartoq tassaavoq nalunaarutigineqartup aappaa / aappakua. Angajoqqaat / angajoqqaarsiat meeqqanut tarnikkut nakuusertutut nalunaarutigineqarneranni suliat amerlanersaat tulleraat (katillugit suliani 631-ni 140-t).

¹ § 243

² Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab – nr. 2/2022

³ Perioden fra 1. april 2019 til 4. februar 2021

Nalunaarutiginninnerni takussaasoq tassaavoq, tarnikkut nakuusertoqarneranik nalunaarutiginninnerup ataatsimut meerarisat najortiginissaasa aaqqiagiinngissutigineqarnerani "sakkutut" atorneqarnera, tamatumani aappakoriit tarnikkut nakuuserfigineqartutut nalunaarutiginnittarnerat.

Nalunaarutiginninnermik sulianit 430-ni 398-it unnerluussinermik kinguneqanngillat. Assersuutigalugu ataasiaannarluni pisup pineqarnera pissutigalugu pineqartup nalunaarutigineqartup aalajangersakkap atuuffiata avataaniinera pisuni arlalinni pissutaasimassasoq ilimagineqartariaqarpoq.

Taamaatitsiinnartarnernut politiini sulisutigut aningaasatigullu tulleriaarineq qanoq annertutigisumik pissutaasarsimanersoq misissuineremi paasinarsitinneqanngilaq. Kattuffiulli namminersortup Dannerip misissuinerata takutippaa, tarnikkut nakuusernermik paasiniaaneq timikkut nakuusernermik paasiniaanermit tallimariaat tikillugu piffissartornarnerusoq.

Piffissami misissuiffiusumi unnerluussinernit 32-nit suliat 22-t pinngitsuutitsinermik inerneqarput.

Suliat ilaanni amerlasuuni tamatumunnga pissutaavoq, pissusilersuutigisap tarnikkut nakuuserneq pillugu aalajangersakkamut ilaasutut eqqartuussivimmit isigineqannginnera; pisut ilaanni pissusilersuutigineqartup naammattumik sakkortussuseqartutut eqqartuussivimmit isigineqannginnera – pisuni allani pissusilersuutigineqartup piffissami sivilsunerusumi pissusilersuutigineqarsimannnginnera.

Pineqartoq pillugu eqqartuussinermi ileqqussanik pilersitsineq malillugu unnerluussinerit ikinnerusut pinngitsuutitsinermik inerneqarnerannik sunniutilimmik unnerluussisussaatitaasut periutsiminnik eqqartuussisarnermi ileqqumut tassunga naleqqussaanissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Suliattaaq ilaat amerlangaatsiartut pinngitsuutitsinermik inerneqarnerannut pissutaavoq uppernarsaatissat naammassimannginnerat.

Tarnikkut nakuuserneq pillugu suliani uppernarsaatissatuaq amerlasuutigut tassaasinnaavoq pinerlineqartup ilisimannittutut uppernarsaanera, taamaattumillu suliaq aalajangiiffigineqartariaqarluni unnerluussap pinerlineqartullu ilisimannittutut uppernarsaanerisa qanoq uppernartiginerannik naliliineq aallaavigalugu.

Aappariinni timikkut nakuusernermik sulianit misilitakkat tassaapput, pinerlineqartut nalunaarutiginninnerminnik suliani arlalinni tunuartitsisarnerat, eqqartuussivimmi ilisimannittutut uppernarsaanissamut itigartitsisinnaatitaanerminnik atuisarnerat imaluunniit

politiinut nassuaatiminik allannguisarnerat aammalu unnerluutigineqartumut iluaqutissamik uppernarsaasarnerat. Tamatumunnga ilaatigut pissutaasinnaavoq unnerluutigineqartup pinerlineqartumuinnanngitsoq aammalu marluullutik meeqqaminnut aningasaqarnerminnullu kinguneqartumik pillarneqarnissaata pinerlineqartumit kissaatigineqannginnera.

Inuit 16-t tarnikkut nakuusersermut pinngitsuutinneqartut pinerlineqartumut tunngatillugu inatsisitigut unioqqutitsinernut allanut eqqartuunneqarput.

Aamma suliani taakkunani qulini unnerluutigineqartup tarnikkut nakuusersimasutut eqqartuunneqarfigisaani pinerlineqartumut tunngatillugu inatsisitigut unioqqutitsinernut allanut peqatigisaanik unnerluussisoqarsimavoq.

Suliat taakku qulit unnerluutigineqartup tarnikkut nakuusertutut eqqartuunneqarfigisaasa ilaanni qulingiluani inatsisinik unioqqutitsinerit allat aamma eqqartuussutigineqarput. Pinerluttarneq pillugu ilisimatuut taakku marluk misissuisut naliliippu, suliani taakkunani tarnikkut nakuusersermut eqqartuussut pillaanerup ataatsimut sivisussusissaanut killilimmik sunniuteqarsimassasoq.

Tassungattaaq atatillugu erseqqissaatigaat, pissusilersorneq tarnikkut nakuusertarneq pillugu pillaasarnermik inatsimmi aalajangersakkamik unioqqutitsinerusoq tamatuma peqatigisaanik amerlasuutigut tassaasartoq aalajangersakkanik allanik unioqqutitsineq, taamaalillunilu pineqartoq tassaalersarluni marloqiusamik pinerluutinngortitsineq.